

ASYMPTOTY GRAFU FUNKCIE

↓ priamky, ktoré charakterizujú graf funkcie (graf funkcie sa k nim "blíži").

① ASYMPTOTY BEZ SMERNICE (ABS)

$x = x_0$ je ABS ku grafu $f(x)$, ak aspoň jedna jednostrana limita je nevladna!

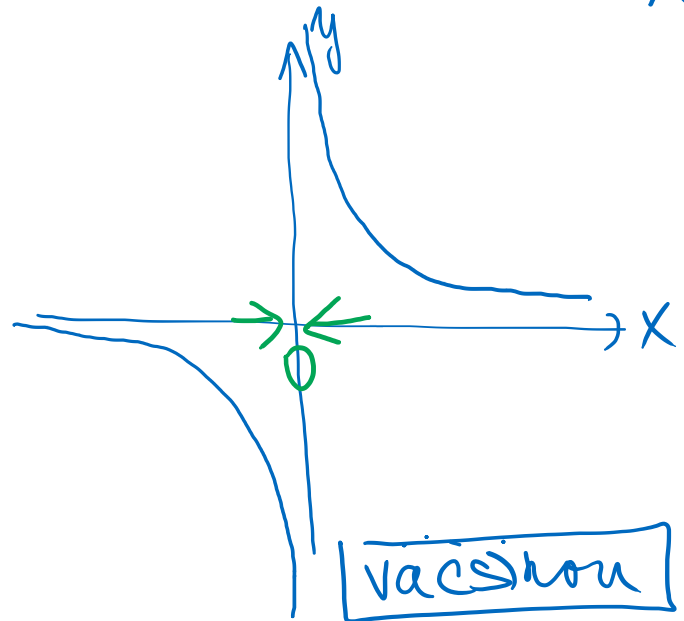
$\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \infty$ alebo $-\infty$

alebo $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \infty$ alebo $-\infty$

Príklad $f(x) = \frac{1}{x}$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} = \left(\frac{1}{0^+}\right) = \infty$

$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x} = \left(\frac{1}{0^-}\right) = -\infty$

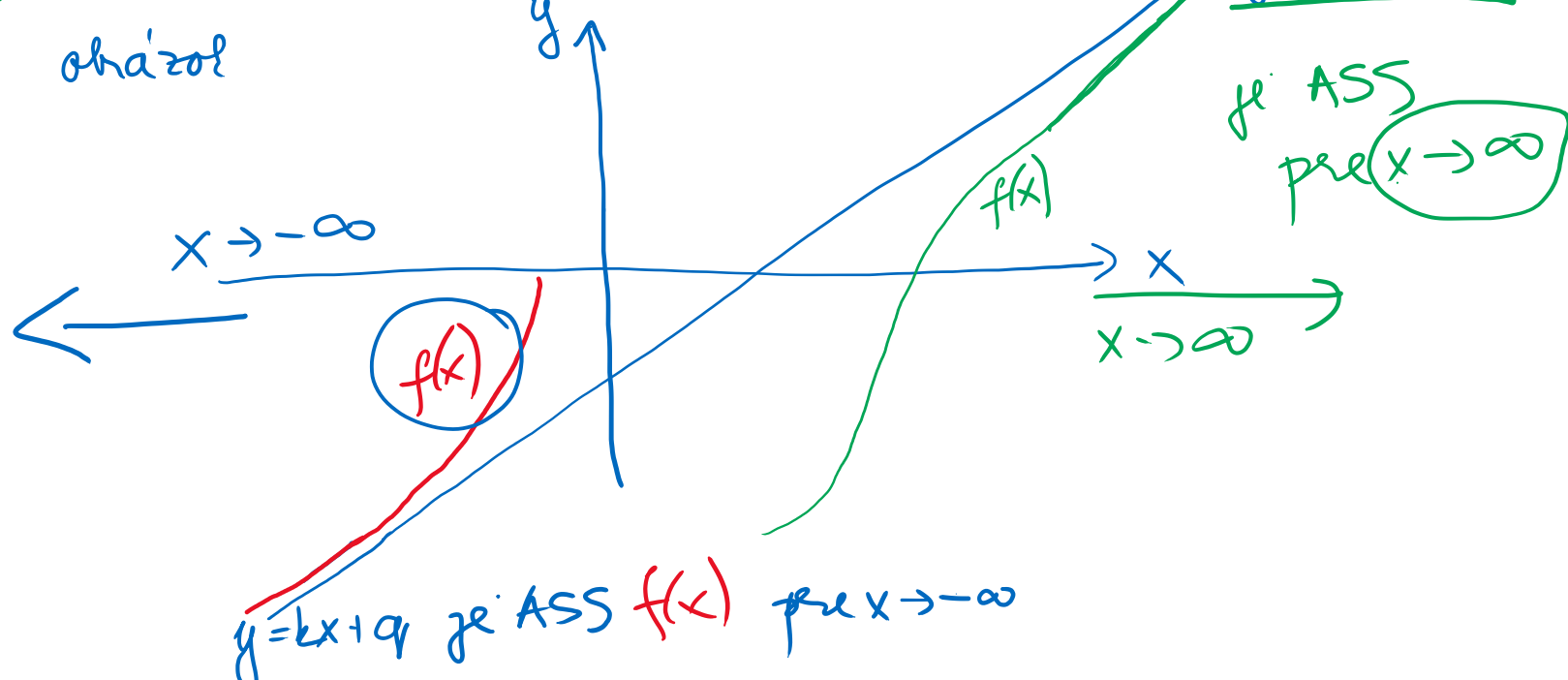
$x=0$ je ABS

Vacsnou ABS:

$x = \text{brd}$, kde funkcia nie je definovaná

② ASYMPTOTY SO SMERNICOU (ASS)

ohľad

Hľadanie ASS vzťahy:

$y = kx + q$ i $\lim_{x \rightarrow \infty}$

$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x}$

$q = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - kx)$

$y = kx + q$ i $x \rightarrow -\infty$

$k = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x}$

$q = \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - kx)$

Príklad Určime asymptoty ku grafu funkcie $f(x) = \frac{x^2 + 3x - 1}{x + 2}$, $\mathcal{D}(f) = \mathbb{R} - \{-2\}$

ABS $x = -2$ priamka "podozrivá", že môže byť ABS

$\lim_{x \rightarrow -2^-} \frac{x^2 + 3x - 1}{x + 2} = \left(\frac{4 - 6 - 1}{0^-} = \frac{-3}{0^-} \right) = \infty$

alebo $x = -2$ je ABS

nepotrebuje, ale chceme

$\lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{x^2 + 3x - 1}{x + 2} = \left(\frac{-3}{0^+} \right) = -\infty$

ASS ideme vypočítať k, q .

začnem pre $x \rightarrow \infty$

$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 3x - 1}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1x^2 + 3x - 1}{1x^2 + 2x} = 1$

$q = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - kx) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2 + 3x - 1}{x + 2} - 1 \cdot x \right) =$

$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 3x - 1 - x^2 - 2x}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x - 1}{x + 2} = 1$

teda ASS pre $x \rightarrow \infty$ je priamka $y = kx + q = x + 1$

podobne vypočítame aj pre $x \rightarrow -\infty$ vyjde to isté $y = x + 1$

POZOR

10 minút prestávka

9:10 pokračujeme **MAT 1**